

BİLİMKURGU SİNEMASINDA SAVAŞ YILLARI: DİZELPUNK

Gizem CENGİZ¹

DOI: 10.34189/asd.4.8.003

¹ Gizem CENGİZ, Araştırma Görevlisi, Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü, Sinema Anabilim Dalı, İstanbul (<https://orcid.org/0000-0002-2215-1868>)

BİLİMKURGU SİNEMASINDA SAVAŞ YILLARI: DİZELPUNK

Özet

Bilimkurgunun 2000 yılı sonrasında ortaya çıkmış yeni alttürlerinden biri olan Dizelpunk'ı tanıtmak üzere hazırlanmış bu çalışmanın amacı, Türkçe literatürün bu konudaki eksikliğinin giderilmesidir. Bilimkurgu üzerine birçok çalışma yapılmasına karşın, genç alttürleriyle ilgili incelemelerin eksik kaldığı düşünülmektedir. Bu nedenle de çalışma betimleyici bir yöntemle hazırlanmıştır. Kendine zaman aralığı olarak Dünya Savaşları yılları arasındaki dönemi seçen ve dönemin elementleriyle alternatif bir tarih kurgulayan Dizelpunk, birçok alana nüfuz etmiş ve bir akım olarak da ele alınmaya başlanmıştır. Bu çalışmada öncelikle Dizelpunk'ın genel hatları ve konsepti açıklanacak ve bir altkültür olarak ortaya çıkışından bahsedilecektir. Sonrasında ise en çok etki ettiği alan olan sinemaya geçilerek, Dizelpunk'ın sinemadaki etkisi ve bu kapsamdaki filmler ele alınacaktır. Bu alttürü en çok yansıttığı düşünülen Sky Captain and World of Tomorrow (2004), Iron Sky (2012), Sucker Punch (2011), Hellboy (2004-2008) ve Captain America: The First Avenger (2011) filmlerine yer verilerek Dizelpunk'ın sinematik yansıması açıklanacaktır.

Anahtar Sözcükler: bilimkurgu, alttür, dizelpunk, distopya, savaş

INTERWAR ERA IN SCIENCE FICTION CINEMA: DIESELPUNK

Abstract

The aim of this study, which was prepared to introduce Dieselpunk, one of the new subgenres of science fiction, emerged after 2000, is to eliminate the lack of Turkish literature. Although there are many studies on science fiction, it is thought that the studies on young subgenres are incomplete. For this reason, the study was prepared by a descriptive method. Dieselpunk chooses the period between World Wars and constructs an alternative history with the elements of the period, has penetrated many areas and started to be considered as a stream. In this study, first of all, general concepts of Dieselpunk will be explained and the emergence of a subculture will be mentioned. Afterwards, the effect of Dieselpunk on cinema and the films in this context will be discussed. Dizelpunk's cinematic reflection will be explained with the films Captain and World of Tomorrow (2004), Iron Sky (2012), Sucker Punch (2011), Hellboy (2004-2008) and Captain America: The First Avenger (2011).

Keywords: sciencefiction, subgenre, dieselpunk, distopia, war

GİRİŞ

Bilimkurgu, konularını teknoloji ve bilim etrafında şekillendiren çok geniş bir türdür. Kökeni edebiyata dayanan bu tür zaman içinde değişimler yaşamış, korku ve fantastik başta olmak üzere diğer türlerle etkileşime girmiş ve böylelikle birçok alttüre sahip olmuştur. İnsanı alışılmamış olanla, bilinmeyenle tanıştıran bilimkurgu, ilk yıllarından itibaren sinema perdesinde de en ilgi çekici konulardan birini oluşturmuştur. Jules Verne ve H.G.Wells gibi bilimkurgu edebiyatının ustaları olarak anılan yazarların romanlarından uyarlanan filmler Melies'den itibaren sinemada yer almış, bilimkurgu türü sinema alanında yaygınlaşmaya başlamıştır. Özellikle teknolojinin gelişmesiyle ve hayatımızın her alanına nüfuz etmeye başlamasıyla birlikte bilimkurgu da gelişmiş, yaşanan toplumsal olayların ve savaşların da etkisiyle özellikle 1940lı yıllardan itibaren yükselişe geçmiştir. (Çoker, 2016, s. 11) Bu anlamda bilimkurgu hiçbir zaman konu bulma sıkıntısı çekmemiştir. 1940lı yılların savaş teknolojisi, 50lerin nükleer paranoyası, 70li yılların felaket senaryoları düşünüldüğünde bilimkurgunun her zaman toplumsal olaylardan kendine konu devşirdiği görülmektedir. 1980li yıllara gelindiğinde ise bilim kurgunun yeni alttürlerinin doğduğu görülür. Bu alttürlerin kökeni de bilimkurgunun kendisi gibi edebiyata dayanır. 1984 yılında William Gibson'ın Neuromancer romanıyla başlayan Siberpunk akımı bu alttürlerin ilkidir. Kısaca bilgisayar ve enformasyon çağı distopyası olarak adlandırılabilir. Siberpunk'ın ortaya çıkışıyla ise alttürler şekillenmeye başlamıştır. Bu alttürden de ilham alınarak çeşitli dönemler -punk son ekiyle birleştirilerek birçok yeni alttür yaratılmıştır. 19.Yüzyıl'ın temel alındığı Steampunk, Rönesans döneminde geçen Clockpunk, 1950li yılların elementlerini kullanan Atompunk, dizel çağını temel alan ve bu çalışmanın konusunu oluşturan Dizelpunk bunlardan bazılarıdır. Bunlar aynı zamanda pek çok alana etki ettiklerinden ötürü birer akım olarak da değerlendirilmektedir.

Bu çalışmada ilhamını dizel çağından alan ve 2000li yıllardan itibaren bir bilim kurgu alttürü olarak tanımlanan Dizelpunk akımına yer verilecektir. Türkçe literatürün bu konudaki yetersizliği sebebiyle bu çalışmanın türü/akımı tanıtan, betimleyici bir çalışma olmasına dikkat edilmiştir. Çalışmanın ilk bölümünde Dizelpunk'ın ortaya çıkışından bahsedilerek, türün kapsamı ve genel çerçevesi açıklanacaktır. Daha sonra ise bir altkültür topluluğuna dönüşmesinden bahsedilerek, asıl alanımız olan sinemaya geçilecek ve sinemaya olan etkisine filmlerden de örneklerle yer verilecektir.

2. DİZELPUNK NEDİR?

En başından beri ideal bir toplum ve gelecek tasarlayan ütopyalar ve korkulan bir dünya tasvir eden karşı ütopya ya da distopyalar bilim kurgunun iki ana kolunu oluşturmuştur. Ancak, 19. Yüzyıl'ın bilim ve teknolojinin nimetlerinden faydalanılan klasik bilimkurgularından ziyade, özellikle dünya savaşlarının da yarattığı etkiyle 20. Yüzyıl'dan itibaren olumsuz bir gelecek ve toplum tasarlayan senaryolar gittikçe daha popüler hale gelmiştir. Özellikle İkinci Dünya Savaşı tüm dünyada etkileri uzun yıllar devam eden izler bırakmış, toplumları yeniden şekillendirirken teknolojiye olan olumlu bakışı da değiştirmiştir. Bu değişimden itibaren ise bilimkurgunun en popüler konularını, hem edebiyat hem de sinemada, teknolojiyle bağlantılı distopyalar oluşturmuştur. 1980li yıllara gelindiğinde bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi yeni bir alttürün oluşmasına öncülük etmiş ve Siberpunk alttürü önce edebiyatta ardından da sinemada oldukça ilgi çekici bir konuma gelmiştir. Bu ilginin farkedilmesiyle birlikte ise tarihin belli başlı dönemleri bilimkurgunun oyun alanı haline gelmiştir.

Bu çalışmanın konusunu oluşturan Dizelpunk, iki dünya savaşı arasındaki periyodu temel alan, 2000'li yılların başında ortaya çıkmış, gelişmekte olan bir bilimkurgu alt türüdür. Dizelpunk ismi ilk kez 2001 yılında "Children of the Sun" isimli oyunun yaratıcısı Lewis Pollak tarafından kullanılmıştır. Bundan itibaren Dizelpunk, görsel sanatlardan mühendisliğe, müzikten sinemaya kadar birçok alanda ayırıcı bir stil haline gelmiştir. Dizelpunk, başlangıçta, yine bir bilimkurgu alttürü olarak 19. Yüzyıl'ın buhar teknolojilerinden ilham alan Steampunk'ın daha geç bir adaptasyonu olarak kabul edilse de, daha sonra dönemsel olarak belli farklılıklar taşıması sebebiyle Steampunk sonrası Siberpunk öncesi bir dönemde yer alan yeni bir alttür olarak tanımlanmıştır. (Ottens & Piecraft, Discovering Dieselpunk, 2008) Steampunk'ın buhar teknolojisini,

Siberpunk'ın enformasyon teknolojisini estetik olarak kullandığı gibi, Dizelpunk da bu aradaki dönemin simgelerinden olan dizel ve petrol gücünü estetik olarak kullanır. (Amyett, 2011) Bu alttür kara filmler, 1930lu yılların ucuz dergileri, propaganda filmleri ve savaş dönemi posterlerinden esinlenerek 1920li ve 30lu yılların elementlerini harmanlar. Bunu yaparken fantastik öğelerden de yararlanarak retrofütürizm ve klasik savaş dönemi estetiğinin bir karışımını da yansıtır. (Strubel, 2014, s. 383)

Şekil 1: Dizelpunk İllüstrasyon

Dizelpunk, en büyük ilhamını dizel çağından alır. Dizel çağı, iki dünya savaşı arasındaki periyoddur. Birinci Dünya Savaşı'nın bitişinden İkinci Dünya Savaşı'nın başlangıcına kadar olan dönemi kapsar. (Ottens & Piecraft, Discovering Dieselpunk, 2008) İki dünya savaşı arasındaki yıllar sosyal ve teknolojik açıdan köklü değişimlerin yaşandığı yıllar olmuştur. Bu dönemde buharlı makineler yerini dizel yakıtla çalışan araçlara bırakmış, gökdelenler, Tesla teknolojisi gibi birçok önemli teknolojik yenilikle tanışılmıştır. (Strubel, 2014, s. 383) Birçok gelişme modernleşme ile ilgili kavramların yerleşmesini sağlamış, birçok şehir yeni modern hayatın merkezi haline gelmiştir. Radyo ve sinemanın yaygınlaşması, toplumda yeni eğlence anlayışları ve fikirlerin yer almasını sağlayarak popüler kültürde önemli bir değişime neden olmuştur. Radyo, telegraf, telefon, ulaşımdaki gelişmeler, otomobil gibi yeni araçların yükselişi, beyaz yakalı çalışanların artışı, kadın hakları konusundaki gelişmeler gibi pozitif yönlü değişimlerin yanı sıra bu yıllar totaliter rejimlerin yükselişine de şahit olmuştur. Almanya, İtalya ve Rusya'daki rejimler bu gelişmeleri kendi amaçları doğrultusunda kullanabileceğini fark etmiş ve bu iletişim kanallarını propaganda amaçlı kullanmışlardır. (www.open.edu, 2017)

Bunun yanında iki dünya savaşı da teknolojinin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Denizaltılar, savaş uçakları, makineli silahlarla tanışılmıştır. Birinci Dünya Savaşı, İkinci Dünya Savaşı'nda kullanılan birçok büyük silah sisteminin deneme alanı olmuştur. Gelişen teknolojinin savaşlarda getirdiği yıkım, teknolojiye olan bakış açısını da değiştirmiştir. Teknoloji artık sadece ilerlemeyi temsil eden olumlu bir adım değil, insanlığın sonunu getirebilecek bir korku unsuru haline gelmiştir. Dizelpunk akımı 1920lerden 40lara kadarki bu atmosferi kullanır. 1927 Almanya yapımı "Metropolis" filmi Dizelpunk türü için öncü niteliğindedir. Gökdelenlerle dolu fütüristik şehrin altında berbat koşullarda çalışan umutsuz işçileri resmeden bir kent distopyası olan Metropolis filmi, bu distopik endüstriyel manzaralarıyla ve dünyanın savaşla veya felaketlerle

kökten değişmiş temasıyla, Dizelpunk kurgusu için ciddi bir ilham kaynağı olmuştur. (Ottens, How Dystopias Influenced Dieselpunk, 2016)

Dizelpunk türü estetik olarak daha çok retrofütürizmi kullanır. Ancak buradaki retrofütürizm optimist bir nostalji içermez. İki dünya savaşı ve sonrasındaki nükleer paranoya dikkate alınırsa, bu dönemde geçen Dizelpunk retrofütürizmi daha çok distopyan özellikler taşır, insanların teknolojinin olası potansiyelinden duydukları korkuları yansıtır. Çünkü temel aldığı dönem itibarıyla Dizelpunk doğası gereği distopyandır. (Ottens & Piecraft, Discovering Dieselpunk, 2008)

Dizelpunk türü doğuşunu, aniden ilgi görmeye başlayan anakronistik fikirlere ve alternatif tarih kurgularına borçludur. (Ottens & Piecraft, Discovering Dieselpunk, 2008) Bu tür canlılığını ve gücünü -punk son ekinden alır. 1970li yıllarda ekonomik kriz ve işsizlik sonucu İngiltere’de ortaya çıkan Punk akımının isyan, çöküş, saldırganlık ve tuhaflik barındıran tarzından etkilenen bu alttürler Punk’tan sadece stil olarak etkilenmiş, her ne kadar kendilerini ana akımın dışında görseler de Punk’ın ideoloji kısmı genellikle pas geçilmiştir. Görsel tarzı iticilik, tuhaflik ve şok etkisi üzerine kurulu Punk hareketinin “Gelecek Yok” sloganıyla özdeşleşen ve geleceği bir kaos olarak hayal eden tavrı (Ersümer, 2013, s. 41), -punk son ekli bu alttürlerle fantezi, korku ve spekülasyon kurguyu karıştırma potansiyeli verir. (Amyett, 2011) Bu yanıyla Punk altkültürünün DIY estetiğinden faydalandığı da söylenebilir. (Strubel, 2014, s. 385)

Dizelpunk aynı zamanda postmodern bir altkültür olarak da ele alınmaktadır. Akımın postmodern doğasını en iyi tanımlayan özelliği ise internetin rolüdür. İnternet ortamı Dizelpunk’ın gelişiminde ve Dizelpunk topluluğunun devam eden hayatında oldukça önemli bir yere sahiptir. (dieselpunksencyclopedia.wordpress.com) Dizelpunk daha geleneksel altkültürlere göre yüz yüze iletişimden ziyade online bir etkileşim içindedir. Daha sanal bir topluluk olarak nitelenebilir. İnternet bu anlamda kişilere ciddi bağlılıklar kurmak yerine eğlenilecek bir alan açmak adına da önemlidir. Bu türler, geçmişe dönük ve nostaljik hikayeler kurarak her ne kadar öyle gözükse de dijital çağın antitezini temsil etmez. Aksine bu çağın ürünleridir. (Strubel, 2014, s. 378-379)

Günümüz toplumunda altkültürler artık birer başkaldırı biçimi olmaktan ziyade birer pazarlama aracıdır. Çoğunlukla yeni bir tüketim biçimi olarak okunmaktadır. Dizelpunk bir altkültür olarak henüz küçük bir topluluğa sahip olmasına rağmen akım ile ilgili artan web siteleri, sosyal medya grupları ve kongreler sayesinde hızla büyümeye devam etmektedir.

3. SİNEMADA DİZELPUNK

Dizelpunk, ilk kullanımından bu yana bir sanat hareketine, farklı bir kurguya, bir altkültüre dönüşürken sinema alanını da etkilemiştir. Çoğunlukla kara film atmosferinde geçen Dizelpunk film kurgularında kurnaz dedektifler, ucuz maceralar, fötr şapkalar, zeplinler, savaş uçakları ve gangsterler sıkça yer bulur. (Ottens, How Dystopias Influenced Dieselpunk, 2016) Dizelpunk kurgusunda bu yılların teknolojisi hayal edebileceğimizden öteye geçmekte ve sesten hızlı giden trenlerin zeplinlerle yarıştığı, gizlice girilen barlardaki robotik barmenlerin müşterileri karşıladığı, ancak bir yandan da faşizm tehdidinin hala devam ettiği fütüristik bir dünya yaratılmaktadır. (Romano, 2013) Her ne kadar bilimsel olması ya da öyle görünmesi gerekirse de bilimkurgu, fantastik ve sihirsel olanla da her zaman yakın ilişki içinde olmuştur. Temeli hayal gücüne dayanan bilimkurgunun melezlenmesini sağlayan ise bu yakın ilişkidir. (Baudou, 2005, s. 9-10) Bilimkurgunun birçok alttüründe de bilimsel ve sihirsel sıklıkla ilişki içindedir.

Dizelpunk filmlerde, türün doğası gereği daha karanlık ve çoğunlukla savaş temasının kullanıldığı, gergin bir atmosfer yaratılır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı’na ve Nazilere yapılan atıflar sıklıkla yer bulur. Tür içinde en göze çarpan filmler arasında Sky Captain and World of Tomorrow/Sky Captain ve Yarının Dünyası(2004), Captain Amerika: The First Avenger/İlk Yenilmez: Kaptan Amerika(2011), Sucker Punch/Dişi Yumruklar(2011),

Iron Sky/Demir Gökyüzü(2012), Hellboy(2004-2008) serisi sayılabilir. 1980lerin Mad Max/Çılgın Max(1979-81-85) serisi, 1990lı yıllardaki The Rocketeer(1991), Dark City/Karanlık Şehir(1998) gibi filmlerde de türün izlerine rastlansa da Dizelpunk'ın daha çok 2000 sonrası yapımlarda göze çarptığı görülür. Bu tür içindeki filmler genel olarak kara film havasında birer teknoloji distopyasıdır. Savaş yıllarının beton griliği ve tekinsiz havası filmlerin geneline nüfuz etmiştir. İkonografisinde ise makineli silahlar, zeplinler, Nazi uçakları ve bombalar sıkça yer alır. Bu yılların getirdiği savaş teknolojisinin ürünlerinin yanında kullanılan robot savaşçılar veya gizli deneylerle insanüstü hale getirilmiş askerler gibi öğeler ise filmlerin fantastik boyutunu oluşturur. Bu yüzden bu filmler klasik birer dönem filmi değildir ve ayrı bir tür içinde değerlendirilir.

Şekil 2: Sky Captain and World of Tomorrow

2004 yapımı Sky Captain and World of Tomorrow filmi, gizemli bir şekilde ortadan kaybolan bilim adamlarını araştıran bir gazeteciyle bir savaş pilotunun bu kaçırılmanın ardındaki gerçeği bulma yolundaki maceralarını anlatır. Film tamamen ikinci dünya savaşı atmosferinde geçer. Savaş uçaklarını, dönem askerlerini ve 40lı yılların mimarisini fon olarak kullanır. Ayrıca filmin siyah-beyaz oluşu dönemin tekinsiz ortamını yansıtmakta önemli bir etken olmuştur. Filmde kaçırılan bilim adamları dünyayı ele geçirmeye yarayacak gizli silahlar üretmeleri için esir alınmışlardır. Bilimi kullanarak gizli ve tehlikeli silahlar üretme meselesi Dizelpunk filmlerin belirgin temalarından biridir. Belli bir döneme atıfta bulunduğu için bu tema Dizelpunk filmlerde hem Hitler'i anımsatır hem de filmlerin fantastik boyutunun oluşmasına katkı sağlar. Sky Captain and World of Tomorrow'da bu fantastik boyut New York sokaklarını istila eden robot askerlerle sağlanır. Dünyayı ele geçirmeyi takıntı haline getiren çılgın liderin yarattığı bu robot savaşçılarla sağlanan aksiyon sahnelerinden sonra ise filmin ana kahramanları galip gelir ve çoğu Hollywood yapımı film gibi tehlike bertaraf edilerek düzen sağlanmış olur.

Dizelpunk içerisinde değerlendirilen bir diğer film olan Sucker Punch ise müzik ağırlıklı neredeyse bir video klip tadında Dizelpunk estetiğini kullanır. Bir grup kadının Nazi askerleriyle ve ejderhalarla olan savaş görüntüleri, fantastik silahlar ve laboratuvar sahneleri cinsellik sosuyla da birleşerek tür içinde farklı bir estetik oluşturmuştur.

Şekil 3: Sucker Punch

2012 yapımı Iron Sky ise dizelpunk türüne tamamen uyan bir film olarak değerlendirilebilir. Konu, atmosfer, karakterler, kostüm, mekan tamamen Dizelpunk estetiğini yansıtır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Ay'a kaçıp orada gizli bir üs kuran Nazilerin dünyaya dönme çabası filmin konusudur. Ay'da fantastik silahlar üreten ve bunlarla dünyayı ele geçirmeye hazırlanan Naziler, tesadüfen iki Amerikalı astronot tarafından keşfedilir. Filmin bundan sonrası ise biraz aksiyon biraz komedi şeklinde devam eder. Filmin görüntüleri Dizelpunk estetiğini perdeye taşımakta başarılıdır.

Şekil 4: Iron Sky

Captain America serisinin ilk filmi olan First Avenger (2011) ise İkinci Dünya Savaşı sırasında süper asker yaratma programına katılan Steve Rogers'ın süper kahramana dönüşme hikayesini anlatır. Filmin Dizelpunk listelerinde yer alma sebebi ise savaş yılları sahnelerinde kullandığı estetik ve deneylerle yaratılan süper

askerler gibi fantezilerin bu alttürde de sıkça kullanılmasıdır. Aynı şekilde Hellboy(2004) filmi de savaş yılları sahnelerinin tasarımı ve fantastik karakterleriyle Dizelpunk türüne dahil edilmektedir.

Bu alttür içindeki filmlerin politik olarak pek bir mesaja sahip olduğu söylenemez. Filmlerde daha çok görüntü ve estetik ön plandadır.

Dizelpunk filmlerin en belirgin özelliği kullandığı savaş atmosferi ve devam eden faşizm tehdididir.

Dizelpunk türüne hem ikonografisi, hem konusu hem de zaman ve mekan olarak tam oturan filmlerin yanında bu türden bazı parçaları taşıyan filmler de kimi zaman Dizelpunk sınıfına dahil edilmektedir. Örneğin 1998 yapımı Dark City’de diğer filmlerdeki gibi klasik savaş uçakları, bombalamalar, Naziler yoksa da 30lu yılları andıran sokakları ve kostümleri, fötr şapkalı kara film dedektifleri, fantastik deneyleri ve zaman zaman Metropolis’i andıran şehir görüntüleriyle Dieselpunk filmlere benzetilmiştir. Yine 1991 yapımı The Rocketeer filmi, Dizelpunk filmlerin genel distopik ve gri havasından uzak daha sıcak renklere sahip bir film olmasına karşın kullandığı dönem ve ikonografik elementlerle, yakıt açlığını post-apokaliptik bir distopyaya dönüştüren Mad Max, tuhaf mekanik icatları, beton griliği ve savaş yıllarını hatırlatan atmosferiyle Brazil/Brezilya(1985), Sin City/Günah Şehri(2005) gibi filmler de sıklıkla Dizelpunk listelerinde kendine yer bulur. Tabi ki 2000 öncesi yapılan filmler, henüz bu türün bir ismi olmadığından, sonradan Dizelpunk sınıfına dahil edilmiştir.

Şekil 5: Hellboy

Bilimkurguyla tarihi ve fantastik olasılıkları bir araya getiren Dizelpunk, sinemada görsel anlamda ayırıcı bir üslup yakalamıştır. Teknoloji ve tarihin birleşimiyle oluşan bir yeniden yaratım kurgusu olan Dizelpunk günlük sıkıntılardan uzaklaşarak geçmiş zamanın olasılıklarına göz atmayı mümkün kılar. (Strubel, 2014, s. 390) Bu anlamda kaçış sineması içerisinde değerlendirilir.

SONUÇ

Bu çalışmada Türkçe literatürde pek bahsi geçmeyen Dizelpunk alttürü tanıtılmaya çalışılmıştır. Bu nedenle betimleyici bir yöntemle hazırlanmış olup, ilk bölümde türün çıkış noktası ve konsepti açıklanmıştır. Daha sonra Dizelpunk topluluğunun bir altkültür olarak ele alınışına yer verilerek ikinci bölümde sinema alanına etkisi, tür içinde değerlendirilen filmlerden de örneklerle açıklanmaya çalışılmıştır.

Dizelpunk, bir bilimkurgu alttürü olarak ortaya çıkmış, bilgisayar oyunlarından sinemaya kadar birçok farklı alanı etkilemesinden ötürü zamanla bir akım olarak değerlendirilmeye başlanmıştır. İki dünya savaşı arasındaki yılları, 1920ler, 30lar ve 40ların elementlerini ve atmosferini kullanarak alternatif bir tarih kurgusu yaratan Dizelpunk en çok sinemada görünür hale gelmiştir. Tarihsel olayları farklı ve fantastik şekilde ele alan ve kendine özgü bir görsel tarza sahip olan Dizelpunk, bilimkurgu sineması için yeni bir alan olmuştur. Gelecek yerine geçmişe giden bu alttürün, 1940lı yılların gri kentleri ve fantastik savaş teknolojisi ile yarattığı alternatif tarih kurgusu bilimkurgu sinemasının distopyalar kataloğunda ilgi çekici bir yere sahip olmuştur. Tüm dünyayı dönüştüren savaşlar, yükselen faşizm, Naziler, savaşla birlikte gelen yeni teknolojiler Dizelpunk'ın elinde görsel bir üslup ve estetik yaratmak için kullanılan birer araca dönüşür. Neredeyse her zaman estetik içerikten ön plandadır.

Bu alttür içindeki filmlere bakıldığında bilimkurgunun eleştirel ya da ufuk açıcı tarafından çok eğlencelik, aksiyonu bol, kaçış sineması olarak adlandırılan kısmına ait olduğu görülmektedir. Ancak bu alttüre ait öğelerin, bilimkurgunun, düşünmeye iten ve konusuyla ön plana çıkan filmlerinde de kullanıldığı görülebilir. 2000 sonrası yaygınlaşmış genç bir alttür olan Dizelpunk, kendine has atmosferi ve estetik anlayışıyla bilimkurgu sinemasında yer almaya devam etmektedir.

KAYNAKÇA

Baudou, J. (2005). Bilim-Kurgu. Ankara: Dost Kitabevi.

Çoker, B. (2016). Bilim Kurgu Sineması. Ankara: Seyyah Kitap.

Ersümer, O. (2013). Bilimkurgu Sinemasında Cyberpunk. İstanbul: Altıkırkbeş Yayın.

Strubel, J. (2014). Victorian Gear Heads and Locomotive Zealots: Vicarious Nostalgia, Retro-Futurism and Anachronisms of Steampunk and Dieselpunk. Fashion, Style & Popular Culture Volume 1 Number 3 , 377-393.

İnternet Kaynakları

Amyett, L. (2011). The Philosophy of Dieselpunk. www.ottens.co.uk. <http://www.ottens.co.uk/gatehouse/> adresinden alınmıştır.Erişim tarihi: 04.06.2017.

dieselpunksencyclopedia.wordpress.com. Dieselpunk As a Subculture. 2017 tarihinde www.dieselpunksencyclopedia.wordpress.com: <https://dieselpunksencyclopedia.wordpress.com/> adresinden alınmıştır.Erişim tarihi: 10.06.2017

Ottens, N. (2016). How Dystopias Influenced Dieselpunk. www.ottens.co.uk: <http://www.ottens.co.uk/gatehouse/> adresinden alınmıştır.Erişim tarihi: 04.06.2017

Ottens, N., & Piecraft, M. (2008). Discovering Dieselpunk. www.dieselpunksencyclopedia.wordpress.com: <https://dieselpunksencyclopedia.wordpress.com/> adresinden alınmıştır.Erişim tarihi: 10.06.2017

Romano, A. (2013). Dieselpunk for Beginners: Welcometo a World Where the '40s Never Ended. www.dailydot.com: <http://www.dailydot.com/fandom/dieselpunk-steampunk-beginners-guide/> adresinden alınmıştır.Erişim tarihi: 12.06.2017

www.open.edu. (Erişim tarihi: 05 Aralık 2017). Roaring Twenties? Europe in the Interwar Period. 2017 tarihinde www.open.edu: <http://www.open.edu/openlearn/history-the-arts/roaring-twenties-europe-the-interwar-period/content-section-0> adresinden alınmıştır.

Filmler

Brazil (1985)

Captain Amerika: The First Avenger (2011)

Dark City (1998)

Hellboy (2004-2008)

Iron Sky (2012)

Mad Max (1979-1981-1985-2015)

Metropolis (1927)

The Rocketeer (1991)

Sin City (2005)

Sky Captain and World of Tomorrow (2004)

Sucker Punch (2011)